

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Наставна програма

ИТАЛИЈАНСКИ ЈАЗИК

за VIII одделение

Скопје, 2024 година

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставен предмет	Италијански јазик
Вид/категорија на наставен предмет	Задолжителен
Одделение	VIII (осмо)
Теми/подрачја во наставната програма	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Јас и другите</i> • <i>Секојдневен живот</i> • <i>Слободно време</i>
Број на часови	2 часа неделно / 72 часа годишно
Опрема и средства	<ul style="list-style-type: none"> - компјутер, печатач, проектор, табла, ЦД/ДВД-плеер, интерактивна табла; - нагледни средства, постери, фотографии, слики, предмети, флеш-карти, налепници, хартија, хартија во боја, хамер, ножици, лепак, дрвени боици, фломастери и сл. - учебник, прирачници, речници, списанија, стрипови (печатени и онлајн)...
Норматив на наставен кадар	<ul style="list-style-type: none"> - студии по италијански јазик и литература - наставна насока, VII/ 1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС, - студии по италијански јазик и книжевност - наставна насока, VII/ 1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС, - студии по италијански јазик и литература - друга насока и со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска наобразба (доквалификација) за настава по италијански јазик на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - двопредметни студии по македонски и италијански јазик, VII/ 1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - студии по италијански јазик и литература/книжевност - друга насока во комбинација со друг јазик и со здобиена соодветна педагошко - психолошка и методска наобразба (доквалификација) за наставата по италијански јазик на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС.

ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТАНДАРДИ

Резултатите од учење наведени во наставната програма водат кон стекнување на следните компетенции опфатени со подрачјето

Користење други јазици од Националните стандарди:

<i>Ученикот/ученичката знае и/или умее:</i>	
II-A.12	да разбере изрази и најчесто употребуван вокабулар кој се однесува на области од најнепосредна лична важност (на пример, основни лични и семејни информации, купување, исхрана, здравје, околина);
II-A.13	да ја сфати главната поента во куси, јасни, едноставни пораки и соопштенија;
II-A.14	да чита куси, едноставни текстови и да разбере куси, едноставни пораки во рамки на позната тематика;
II-A.15	да најде конкретни информации во едноставни секојдневни материјали (реклами, проспекти, менија, возни редови и сл.);
II-A.16	да комуницира во едноставни и рутински ситуации кои бараат едноставна и директна размена на информации за познати теми и активности;
II-A.17	да иницира и да учествува во куси конверзации на позната тематика;
II-A.18	да користи низа изрази и реченици за да ги опише, со едноставни зборови, семејството и другите луѓе, животните услови, интересите и секојдневните активности;
II-A.19	да напише куси, едноставни белешки и пораки кои произлегуваат од секојдневната потреба.
II-A.6	да ги изговара јасно и правилно сите гласови и гласовни групи, почитувајќи ги правилата за акцентирање и интонација, при што евентуалните неправилности не ја попречуваат комуникацијата;
II-A.8	да ги пишува зборовите и изразите со релативна точност, применувајќи ги правописните правила;
II-A.9	да ги почитува основните граматички правила и исклучоците при писмено и усно изразување.
<i>Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:</i>	
II-B.1	преку изучување друг јазик се олеснува учењето на повеќе јазици и се развива можноста за комуникација со припадници на различни културни/јазични групи;
II-B.2	со познавањето повеќе јазици се олеснува пристапот до ресурси кои се корисни за совладување на други наставни предмети/содржини;
II-B.3	преку изучувањето други јазици се развива интерес и почит за различни јазици и култури;
II-B.4	преку изучувањето други јазици се развива почит за другите култури и се подобруваат интеркултурните компетенции.

Наставната програма вклучува и релевантни компетенции од следните трансверзални подрачја на Националните стандарди:

Дигитална писменост:

<i>Ученикот/ученичката знае и умее:</i>	
IV-A.2	да процени кога и на кој начин е потребно и ефективно користење на ИКТ за решавање на некоја задача/проблем;
IV-A.4	во соработка со други да анализира проблем, да развие идеја и план за негово истражување и решавање и да испланира кога и за што ќе користи ИКТ;
IV-A.5	да определи какви информации му/и се потребни, да најде, избере и преземе дигитални податоци, информации и содржини;
IV-A.7	да одбере и користи соодветни ИКТ-алатки за комуникација, безбедно да сподели информации, да контактира и да соработува со други на онлајн проекти, во социјални активности или за лични потреби.
IV-A.8	на безбеден и одговорен начин да ги користи дигиталните содржини, образовните и социјалните мрежи и дигиталните облаци;
IV-A.9	во комуникацијата со други во мултикултурниот дигитален простор да ги почитува различните учесници и да ги следи правните, културните и етичките норми во однесувањето во дигиталниот простор;
<i>Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:</i>	
IV-B.1	дигиталната писменост е неопходна за секојдневното живеење - го олеснува учењето, животот и работата, придонесува за проширување на комуникацијата, за креативност и иновативност, нуди разни можности за забава.
IV-B.3	потенцијалите на ИКТ ќе се зголемуваат и треба да се следат и користат, но и дека треба да се има критичен однос кон веродостојноста, доверливоста и влијанието на податоците и информациите кои се достапни преку дигиталните уреди;
IV-B.4	во дигиталниот простор е важно да се обезбеди заштита на идентитетот, приватноста и емоционалната сигурност, да не се користи говор на омраза и кибернасилство и да се почитуваат правилата и нормите на комуницирање во дигиталните заедници;
IV-B.5	информациите достапни во дигиталниот простор треба да се користат етички, според дефинирани правила, и за добро на луѓето.

Личен и социјален развој:

<i>Ученикот/ученичката знае и умее:</i>	
V-A.1	да разликува здрав од ризичен животен стил кога се работи за сите сфери на живеење (вклучително навики во исхраната, спортски и рекреативни активности и сексуално однесување);
V-A.4	да прави процена на сопствените способности и постигања (вклучувајќи ги силните и слабите страни) и врз основа на тоа

	да ги определува приоритетите што ќе му/и овозможат развој и напредување;
V-A.6	да си постави цели за учење и сопствен развој и да работи на надминување на предизвиците што се јавуваат на патот кон нивно остварување;
V-A.7	да ги користи сопствените искуства за да си го олесни учењето и да го приспособи сопственото однесување во иднина;
V-A.8	да го организира сопственото време на начин кој ќе му/и овозможи ефикасно и ефективно да ги оствари поставените цели и да ги задоволи сопствените потреби;
V-A.10	да применува етички начела при вреднување на правилното и погрешното во сопствените и туѓите постапки и да манифестира доблесни карактерни особини (како што се: чесност, правичност, почитување, трпеливост, грижа, пристојност, благодарност, решителност, одважност и самодисциплина);
V-A.11	да дејствува самостојно, со целосна свесност од кого, кога и како може да побара помош;
V-A.13	да комуницира со другите и да се презентира себеси соодветно на ситуацијата;
V-A.14	да слуша активно и соодветно да реагира, покажувајќи емпатија и разбирање за другите и да ги искажува сопствените грижи и потреби на конструктивен начин;
V-A.15	да соработува со други во остварување на заеднички цели, споделувајќи ги сопствените гледишта и потреби со другите и земајќи ги предвид гледиштата и потребите на другите;
V-A.17	да бара повратна информација и поддршка за себе, но и да дава конструктивна повратна информација и поддршка во корист на другите;
V-A.19	да дава предлози, да разгледува различни можности и да ги предвидува последиците со цел да изведува заклучоци и донесува рационални одлуки;
V-A.21	да го анализира, проценува и подобрува сопственото учење.
<i>Ученикот/ученицката разбира и прифаќа дека:</i>	
V-B.1	грижата за сопственото тело и редовното практикување физички активности е важен услов за обезбедување физичко и ментално здравје;
V-B.2	осознавањето на сопствениот идентитет придонесува за јакнење на самовербата и за развојот на личноста;
V-B.3	сопствените постигања и добросостојба во најголема мера зависат од трудот што самиот/самата го вложува и од резултатите што самиот/самата ги постигнува;
V-B.4	секоја постапка која ја презема има последици по него/неа и/или по неговата/нејзината околина;
V-B.5	од начинот на кој пристапува кон решавањето на проблемите и разрешувањето на конфликтите зависи дали проблемите ќе бидат решени, односно дали конфликтите ќе бидат разрешени;
V-B.6	успехот во животот во голема мера зависи од целите кои ќе си ги постави, а од начинот на кој ќе ги планира активностите и ќе го организира времето во голема мера зависи ефикасноста и ефективноста во остварувањето на поставените цели;

V-Б.7	иницијативноста, упорноста, истрајноста и одговорноста се важни за спроведување на задачите, остарување на целите и надминување на предизвиците во секојдневните ситуации;
V-Б.8	интеракцијата со другите е двонасочна – како што има право од другите да бара да му биде овозможено задоволување на сопствените интереси и потреби, така има и одговорност да им даде простор на другите да ги задоволат сопствените интереси и потреби;
V-Б.9	барањето повратна информација и прифаќањето конструктивна критика води кон личен напредок на индивидуален и социјален план.
V-Б.10	учењето е континуиран процес кој не завршува во училиште и не се ограничува на формалното образование.

Општество и демократска култура:

<i>Ученикот/ученичката знае и умее:</i>	
VI-Б.1	не смее да прави дискриминација врз основа на разликите меѓу луѓето (родова и етничка припадност, возраст, способности, социјален статус, сексуална ориентација итн.);
VI-А.2	да го анализира сопственото однесување со цел да се подобри, поставувајќи си реални и остварливи цели за активно дејствување во заедницата;
VI-А.3	да ги формулира и аргументира своите гледишта, да ги сослушува и анализира туѓите гледишта и со почитување да се однесува кон нив, дури и тогаш кога не се согласува;
VI-А.5	да ги разбира разликите помеѓу луѓето по која било основа (родова и етничка припадност, возраст, способности, социјален статус итн.);
VI-А.6	да препознава присуство на стереотипи и предрасуди кај себе и другите и да се спротивставува на дискриминација.
VI-А.8	да согледа што ги поврзува, а што ги разединува луѓето во заедницата, да изнаоѓа начини да придонесе за напредокот на заедницата, имајќи ги предвид потребите и интересите на сите;
<i>Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:</i>	
VI-Б.1	не смее да прави дискриминација врз основа на разликите меѓу луѓето (родова и етничка припадност, возраст, способности, социјален статус, сексуална ориентација, итн.);
VI-Б.2	сите луѓе, вклучувајќи ги и децата, имаат право да ги изразуваат своите мислења и ставови и да учествуваат во донесувањето одлуки кои се поврзани со нивните потреби и интереси;
VI-Б.3	човековите права се универзални, а границите на правата на секој човек се правата и слободите на другиот;
VI-Б.5	еднаквоста, рамноправноста и социјалната кохезија се неопходни за успешно функционирање на заедницата;
VI-Б.6	личниот ангажман и соработката со другите се битни за остварување заеднички јавен интерес;

VI-Б.12	нашата држава е мултикултурно/мултиетничко општество во кое живеат припадници на различни култури/етникуми и секој нејзин граѓанин е одговорен да придонесува за интеркултурна размена и почитување на човековите права во интерес на заедничкото живеење во интегрирано, етнички кохезивно општество.
---------	--

Техника, технологија и претприемништво:

<i>Ученикот/ученичката знае и умее:</i>	
VII-A.9	активно да учествува во тимска работа според претходно усвоени правила и со доследно почитување на улогата и придонесот на сите членови на тимот.
<i>Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:</i>	
VII-Б.4	работната етика, културната чувствителност и односот кон другите се значајни за креирање и одржување позитивна работна клима.

Уметничко изразување и култура:

<i>Ученикот/ученичката знае и умее:</i>	
VIII-A.3	да ги изразува сопствените идеи, искуства и емоции, користејќи уметнички или други форми на креативно изразување (индивидуални или колективни);
VIII-A.6	да ги идентификува разликите и сличностите меѓу сопствената култура и другите култури во своето потесно и пошироко окружение и да ја анализира нивната поврзаност и меѓузависност.
VIII-A.10	да ги идентификува и преиспитува стереотипите и предрасудите кон припадниците на другите културни групи кои се манифестираат во неговото/нејзиното опкружување
<i>Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:</i>	
VIII-Б.4	културната разноликост влијае врз развојот на идентитетот на припадниците на различни култури;
VIII-Б.5	на разликите меѓу културите треба да се гледа како на можности за учење и како предизвик за заемно разбирање и напредување;
VIII-Б.6	почитувањето и промовирањето на другите култури придонесуваат за обезбедување почит за сопствената култура од страна на другите.

РЕЗУЛТАТИ ОД УЧЕЊЕ

Тема 1: ЈАС И ДРУГИТЕ

Вкупно часови: 17

Резултати од учење:

Ученикот/ученичката ќе биде способен/-на да:

1. разбере глобално и детално краток слушнат и/или пишан текст со опис на карактерни особини;
2. ги опише усно своите и карактерните особини на друго лице од своето блиско окружение;
3. ги опише своите карактерни особини и особените на друго лице во многу краток едноставен текст.

Содржини (и поими):

А) Говорни чинови (actes de parole):

- Опишување карактерни особини (свои или на друго лице);
- Опишување лице (физички изглед и карактерни особини).

Б) Лексички единици:

- Карактерни особини (најчесто користени придавки): *gentile, simpatico/a; antipatico,/a, buono/a, cattivo/a, divertente, disponibile, timido/a, aperto/a, calmo/a, nervoso/a, sincero/a, bugiardo/a, educato...* ;
- Описни придавки за физички изглед (повторување од претходните одделенија): *alto, basso, di statura media, grasso, magro, capelli*

Стандарди за оценување:

- Разбира глобално краток слушнат и/или пишан текст со едноставен опис на карактерни особини на некое лице;
- Издвојува информации од едноставни слушнати/пишани текстови за опишување карактерни особини на некое лице;
- Го опишува усно својот карактер;
- Опишува усно другар/ка, член на своето семејство (физички изглед и карактерни особини);
- Составува краток едноставен текст во кој се опишува себеси или друго лице.
- Разбира најчести описни придавки поврзани со опис на карактерни особини;
- Идентификува зборови и изрази поврзани со опис на карактерни особини во слушнат/пишан текст;
- Именува основни поими со кои се опишуваат карактерни особини на лице;
- Објаснува значење на зборови кои означуваат карактерни особини;

<p><i>lunghi/medi/corti; occhi grandi/piccoli/ a mandorla/ azzurri/verdi/castani/marroni/neri; viso lungo/tondo/ovale...</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Употребува зборови и изрази при усно разменување информации за опис на карактерни особини; • Употребува зборови и изрази во реченици со кои се опишува лице (физички изглед и карактерни особини).
<p>В) Граматички содржини:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Повторување и продлабочување на содржините од наставните програми за претходните одделенија : <ul style="list-style-type: none"> - фонетика (изговор и правопис); - морфологија (член, именка, придавка, заменка, предлози, прилози, глаголски времиња и начини); - реченици (расказна: потврдна и одречна; прашална; извична). • Нови содржини: <ul style="list-style-type: none"> - степенување на придавките (gradi del comparativo, superlativo assoluto): più... di; meno...di; più...che; tanto... quanto; così...come; -issimo/a/i/e: <i>Mario è più alto di Luca. Questo libro è più bello di quello. Oggi fa meno caldo di ieri. Luca è più simpatico che intelligente. Francesca è (tanto) brava quanto Elena. Francesca è (così) brava come Elena. Il nostro nuovo amico è gentilissimo/molto gentile.</i> - релативна заменка (pronome relativo): che: <i>La signora <u>che</u> lavora al supermercato è molto simpatica.</i> (CHE sostituisce il soggetto) <i>Il ragazzo <u>che</u> hai conosciuto si chiama Pietro.</i> (CHE sostituisce complemento oggetto) 	<ul style="list-style-type: none"> • Разликува и правилно изговара одредени гласови карактеристични за францускиот јазик во зборови, ритмички групи, реченици; • Правилно ги пишува новоусвоените зборови и изрази; • Се изразува со доволно правилен изговор за да биде разбран/-а; • Употребува соодветни форми на описни придавки во даден контекст; • Искажува споредба на придавки во даден контекст; • Ја употребува релативната заменка <i>che</i> во даден контекст.
<p>г) Содржини за дискусија:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Карактерни особини на адолесцентите. 	<ul style="list-style-type: none"> • Опишува карактерни особини на своите врсници.
<p>Примери на активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вежби за усвојување акцент, ритам и интонација карактеристични за италијанскиот јазик. Пр. повторување кратки искази по 	

слушнат модел.

- Вежби за разликување графема и правопис на зборови. Пр. слушање зборови и подвлекување графема за конкретен глас.
- Диктат. Пишување едноставни реченици/ краток текст по диктат поврзан со темата.
- Пополнување празни места во текстови, табели и реченици со соодветни лексички единици и граматички содржини.
- *Доаѓање до значењето.* Учениците, во парови, гледаат слики од ликовите од стрипови (*Dilan Dog* или друг стрип) со описни придавки (во машки род) дадени под сликите. Со помош на сликите прават претпоставки за нивното значење и го запишуваат, на мајчин јазик, до соодветната придевка. Потоа заеднички, со помош на наставникот доаѓаат до значењето на придавките дадени под сликите.
- *Родот кај придавките.* Во табела со две колони, учениците, во парови, во левата колона ги препишуваат придавките дадени под сликите од претходната активност. Во десната колона ја запишуваат формата за женски род на секоја од придавките од левата колона, врз основа на претпоставки. Ги кажуваат одговорите и потоа заеднички, со помош на наставникот, доаѓаат до правилото за образување женски род кај придавките.
- *Опишување личност.* Учениците ги пишуваат своите имиња на лист хартија и ги ставаат во кутија, потоа секој ученик влече ливче и го опишува ученикот чие име е напишано на извлеченото ливче. Пр.: *Lui si chiama Francesco. È alto e magro, i suoi occhi sono verdi, è molto intelligente, gentile e socievole.*
- *Chi sono?* Секој ученик се опишува себеси со неколку кратки реченици на ливче кое потоа го тутка во облик на топче. На даден знак од наставникот, учениците почнуваат да ги подаваат еден на друг ливчињата сè додека не се измешаат. Потоа секој ученик го чита ливчето што го добил и погодува кој соученик е опишан. Доколку не погоди, останатите ученици може да погодуваат.
- *Доаѓање до правилото.* Учениците набљудуваат слики придружени со соодветни реченици во кои се искажува споредба. Потоа во речениците ги подвлекуваат, со зелена боја придавките, а со црвена боја зборчињата кои стојат пред и после придавките. Ги препишуваат во тетратка, а наставникот ги запишува примерите на табла. На крај, со помош на сликите и речениците, заеднички доаѓаат до заклучок за значењето и употребата на формите за степенување.
- Наставникот дели ливчиња на кои има напишано по две придавки. Секој ученик влече ливче и прави реченица со степенување на придавките и ја запишува на табла (пр. Carlo /alto/Roberto - Carlo è più alto di Roberto).
- *Споредување.* Двајца ученици стојат, а наставникот дава придевка со која останатите ученици во одделението треба да состават реченица споредувајќи ги двајцата ученици. (*alto - Marco è più alto di Luca.; lungo - I capelli di Maria sono più lunghi dei capelli di Anna.*)
- *Умна мапа (mapa mentale).* Учениците именуваат поими и изрази поврзани со карактерни особини на една личност според визуелни прикази (картички, слики) и на хамер креираат умна мапа.

- *Техника ЗСН*. Наставникот црта табела со три колони на табла. Учениците читаат текст и во првата колона - *Знам* ги впишуваат зборовите кои веќе ги знаат. Во втората колона - *Сакам да знам* ги впишуваат зборовите од текстот кои им се непознати. На крајот од часот во третата колона - *Научив* ги препишуваат оние зборови од втората колона кои ги усвоиле.
- *Мисловна мапа*. Наставникот ја запишува на табла релативната замена *che*, учениците треба да напишат по една реченица во која е употребена релативната замена *che* во функција на опис на личност.
- *Gioco dell'oca per ripassare l'ortografia* - Игра за повторување на правописот. Едноставна игра која се игра во групи или во парови. Наставникот дели листови со играта. Потребна е и коцка за фрлање. На листот има квадрати кои се поврзани во вид на патека. На секој од квадратите се запишани два збора од кој едниот е точен а другиот е погрешен. Играчите се движат напред фрлајќи ја коцката, застануваат на еден од квадратите и треба да го погодат правилно запишаниот збор, ако не погодат се враќаат едно поле назад.
- Слушање/ читање со разбирање текст и одговорање на прашања од типот: *Chi? Che cosa? Quale? Come?*, точно/неточно (*vero/falso*), отворени прашања, прашања за поврзување информации или прашања со повеќечлен избор.
-*La mia migliore amica si chiama Chiara. Lei è alta e magra. Ha gli occhi neri e i capelli lunghi e ricci. È intelligente, gentilissima e socievole. È sempre sincera e aperta con gli altri compagni della classe. È semplicemente bravissima in tutto.*
- Усно изразување:
-*Io sono alto/a e magro/a. Ho gli occhi neri e i capelli castani. Sono gentile, sincero/a e divertente.*
- Усна интеракција:
-*Com'è lui/lei ? - Lui/lei è simpatico/a, sensibile, educato/a, socievole e intelligentissimo/a.*
- Писмено изразување. Учениците пишуваат краток текст во кој го опишуваат својот најдобар другар/најдобра другарка. Пр.: *Il mio miglior amico si chiama Paolo. Ha 13 anni, ha i capelli ricci, lunghi i biondi e gli occhi grandi e azzurri. È simpatico, intelligente e molto divertente. Siamo amici dall'asilo.* Потоа дискутираат за опишаните карактерни особини од аспект на тоа кои се позитивни, а кои негативни.
- Проектна задача: *Il mio amico/La mia amica*. Учениците фотографираат некој соученик, потоа ја уредуваат сликата со помош на мобилен телефон или компјутер и на сликата додаваат зборови и/или кратки реченици за опис на соученикот. Изработките се прикажуваат на проектор и се презентираат.
- Проектна задача: *Questa è la mia classe*. Секој ученик си го пишува името на ливче, наставникот ги собира ливчињата, а потоа секој извлекува по едно ливче. Учениците го опишуваат соученикот/ соученичката чие име го извлекле. Пишуваат на ливчиња-лепенки што потоа ги лепат на заеднички постер со наслов *Questa è la mia classe*. На постерот може да залепат и фотографии од учениците или една заедничка фотографија.

<ul style="list-style-type: none"> Активности за усовршување на изговорот и за развивање комуникативна компетенција кај учениците : конверзација на италијански јазик, играње улоги, драматизации. 	
Тема 2: СЕКОЈДНЕВЕН ЖИВОТ Вкупно часови: 19	
Резултати од учење: Ученикот/ученичката ќе биде способен/-на да: <ol style="list-style-type: none"> разбере глобално и детално кратки слушнати искази поврзани со купување, нарачување и плаќање храна и пијалаци; бара / дава информации за количина и цена при купување во продавница; нарача храна / пијалаци во ресторан, кафуле и да побара сметка; составува краток едноставен текст за минати активности. 	
Содржини (и поими):	Стандарди за оценување:
А) Говорни чинови (Atti comunicativi): <ul style="list-style-type: none"> Барање/давање информации при купување во продавница за храна; Нарачување храна / пијалаци во ресторан, кафуле; Барање сметка и плаќање во ресторан, кафуле; Искажување минати дејства со едноставни реченици. 	<ul style="list-style-type: none"> Разбира едноставен слушнат и/или пишан текст поврзан со темата купување во продавница; Разбира едноставен слушнат и/или пишан текст поврзан со нарачување храна и пијалаци и плаќање во ресторан/кафуле; Бара и дава информации при купување во продавница за храна; Разменува информации во усна интеракција при нарачување храна и пијалаци и плаќање во ресторан /кафуле; Искажува минати дејства во краток едноставен текст.
Б) Лексички единици <ul style="list-style-type: none"> Храна и пијалаци (повторување и проширување на вокабуларот од 7. одд.): <i>formaggio, uovo/uova, pane, burro, marmellata, latte, cereali, biscotti, succo di frutta, cornetto alla crema/alla nutella, olio, aceto, sale, pepe, frutta, prosciutto, carne, pesce, riso, ...</i>; Продавници: <i>supermercato, salumeria, panificio, pasticceria, mercato, gelateria ...</i>; Количина: <i>un chilo di... , un etto di..., un litro di... , un bicchiere</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Разбира зборови и изрази поврзани со храна, пијалаци и продавници; Набројува зборови и изрази што означуваат храна, пијалаци и продавници; Разбира и употребува, во едноставни реченици, основни поими во ресторан: храна и прибор за јадење; Пренесува значење на зборови и изрази поврзани со

<p><i>di/una tazza di ..., una bottiglia di... , una fetta di..., una scatola di..., un pacco di, una lattina di... ;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Основни поими во ресторан и во кафуле: <i>il ristorante, il bar, la trattoria, il menù, il piatto del giorno, gli antipasti, il primo piatto, il secondo piatto, il contorno, il dessert, Il conto; il cameriere, il resto, la mancia, ordinare, pagare, prenotare, ...;</i> • Храна и пијалаци во ресторан и во кафуле: <i>insalata, minestra, panino, tramezzino, dolce, legumi, pollo, pasta, pizza, spaghetti, tortellini, frutti di mare, cotoletta, patatine fritte, spinaci, gelato, tiramisù...;</i> • Прибор за јадење (основни поими): <i>un piatto, un cucchiaio, un cucchiaino, un coltello, una forchetta, un bicchiere, un tovagliolo, una tovaglia;</i> • Вкусови (за храна, пијалаци) : <i>gustoso, squisito, insipido, cattivo, acido, amaro, dolce, piccante, salato, frizzante...</i> 	<p>храна, пијалаци, продавници, ресторан;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пренесува значење на основни поими поврзани со ситуација во ресторан/кафуле; • Употребува зборови и изрази при купување храна и пијалаци; • Применува зборови и изрази во едноставни реченици при нарачување и плаќање во ресторан/ кафуле.
<p>В) Граматички содржини:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Повторување и продлабочување на содржините од наставните програми за претходните одделенија : <ul style="list-style-type: none"> - фонетика (изговор и правопис); - морфологија (член, именка, придавка, замена, предлози, прилози, глаголски времиња и начини); - реченици (расказна: потврдна и одречна, прашална, извична. • Нови содржини: <ul style="list-style-type: none"> - Член (Articolo): <ul style="list-style-type: none"> -партитивен (partitivo): <i>di:</i> <i>Bevo dell'acqua frizzante. Compro delle mele al supermercato. Compro del pane.;</i> - Прилози (Avverbi): <ul style="list-style-type: none"> -за време: <i>poco fa, ieri, avantieri, la settimana scorsa, l'anno scorso:</i> <i>La settimana scorsa sono andata a pranzo con gli amici.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Разликува и правилно изговара одредени гласови карактеристични за италијанскиот јазик во зборови, ритмички групи, реченици; • Правилно ги пишува новоусвоените зборови и изрази; • Се изразува со доволно правилен изговор за да биде разбран/-а; • Ги употребува соодветните форми на слеаниот и на партитивниот член во даден контекст; • Ја употребува прилошката замена <i>ne</i> во даден контекст; • Користи соодветни форми на најчести глаголи во сегашно време; • Користи соодветни форми на најчести глаголи во минато определено свршено време (<i>passato prossimo con avere</i>); • Користи соодветни форми на најчести глаголи во сегашно време од условен начин како учтива форма (<i>condizionale presente dei verbi di cortesia</i>);

<ul style="list-style-type: none"> - Заменки (Pronomi): -прилошка замена (pronome avverbiale): <i>ne</i>: <i>Compro delle mele e ne mangio una.</i>; - Глаголски времиња и начини (Tempi e modi verbali): -сегашно време (presente): <i>ordinare, prendere, bere, pagare, prenotare ...</i>: <i>Ordiniamo una pizza. Paghiamo alla romana.</i>; -минато определено свршено време (passato prossimo con avere): <i>Ho comprato un chilo di patate. Ho bevuto un bicchiere d'acqua. Ho preso un panino e una coca cola. Ho ordinato un gelato.</i>; -сегашно време од условен начин како учтива форма (condizionale presente dei verbi di cortesia): <i>Signora, vorrebbe un bicchiere di vino?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Употребува најчести прилози за време во едноставни реченици; • Составува правилно расказни (потврдна и одречна форма) и прашални реченици.
<p>г) Содржини за дискусија:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Јадења типични за Италија и за Македонија; • Навики во консумирањето храна во рамки на оброците во Италија и во својата култура (вид храна, редослед во консумирањето.....). 	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава различни видови јадења и ги поврзува со соодветна култура; • Ги набројува и објаснува сличностите и разликите поврзани со јадења типични за Италија и за Македонија; • Ги набројува и објаснува сличностите и разликите поврзани со навиките поврзани со дневните оброци во Италија и во Македонија.
<p>Примери на активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Бура на идеи : Mi piace mangiare...</i> . Учениците наизменично кажуваат што сакаат да јадат. Наставникот ги запишува зборовите на табла. • <i>Доаѓање до значењето.</i> Учениците, во парови, поврзуваат слики кои означуваат храна и пијалаци со соодветните поими. Решенијата се презентираат пред останатите ученици, се прави нивна проверка, се вршат евентуални корекции и се дополнува зборовната листа од претходната активност на табла. • <i>Voglio comprare..., Vado a ...</i> . Прикажани се слики од продавници за храна со називот на видот на продавницата. Во тимови, 	

учениците наизменично влечат од една кутија ливчиња со зборови кои означуваат храна. По даден пример од наставникот (*Voglio comprare il pane. Vado al panificio.*) учениците кажуваат каде може да се купи производот и ливчето го лепат на табла под соодветната продавница.

- Одредување на изразот за количина според даден прехранбен производ: наставникот им дели по неколку слики со прехранбени продукти на учениците, а тие определуваат израз за количина што одговара на производот на фотографијата. На пример ако на сликата има претставено јаболка, учениците искажуваат реченица со *un chilo di.. (Compro un chilo di mele.)*
- Поврзување слики на прехранбени производи со соодветните продавници во кои можат да се купат.
- *Игра по улоги.* Наставникот ги дели учениците во парови кои треба да напишат краток дијалог за некоја ситуација во продавницата во која бараат да купат некој прехранбен производ од продавачот, а потоа го читаат по улоги.
- *Бинго.* Наставникот им дели на учениците слики со прехранбени продукти кои тие треба да ги постават во табелата врз зборот што ја означува конкретната слика. Групата која прва ја завршила задачата извикува „Бинго“.
- Наставникот им дели работни листови со слики на прехранбени производи и им пушта на учениците снимен дијалог. Учениците го слушаат дијалогот и на листовите ги означуваат производите што ги слушнале.
- *Во продавница.* Наставникот пушта видео преку кое учениците се запознаваат со комуникативните акти за разговор во продавница (поздравување, барање производ, плаќање и заблагодарување). При второто гледање на видеото со паузи, учениците ги повторуваат зборовите и изразите. Потоа наставникот дели работни листови со табела со две колони. Во левата колона се напишани комуникативни акти (поздравување, барање производ, барање цена, искажување количина, плаќање и заблагодарување), а во десната колона по измешан редослед се дадени поими и изрази со кои се реализираат тие комуникативни акти. При третото гледање на видеото, учениците ги поврзуваат елементите од двете колони.
- *Меморија.* Наставникот однапред подготвува картички со зеленчук и овошје. Учениците се делат во групи и имаат можност да бираат картички и да го најдат парот. Победник е онаа група која ќе пронајде најмногу парови.
- *Игра по улогу: Marco e i suoi genitori in un ristorante italiano.* Учениците се делат во групи од по четворица. Ги делат улогите во рамки на групата: Марко, неговите родители и келнерот. Најпрвин Марко им го објаснува менито на своите родители на мајчин јазик, бидејќи тие не зборуваат италијански јазик. Потоа играат по улоги во италијански ресторан. Родителите му поставуваат прашања на келнерот, а Марко ги преведува.
- Дискусија во која учениците ги објаснуваат сличностите и разликите поврзани со јадења типични за Италија и за Македонија.
- Дискусија за сличностите и разликите поврзани со дневните оброци во Италија и во Македонија.
- Учениците индивидуално пишуваат реченици во *Passato prossimo* по дадени фотографии. Пр. : *Francesca ha guardato la TV; Loro hanno mangiato una pizza.; I bambini hanno giocato a calcio.*

- *Com'è/Come sono ...?* Наставникот дели ливчиња на кои има напишано реченици со кои е опишана некоја храна или пијалок. Учениците треба да ја откријат придавката која ги опишува и да ја запишат на табла. Пр.: *Questo caffè è senza zucchero. Com'è il caffè? - Il caffè è amaro. ; C'è molto sale nelle lasagne. Come sono le lasagne? - Sono salate. Ho ordinato le penne all'arrabbiata. Come sono le penne all'arrabbiata? - Sono piccanti.*
- Решавање квиз за проверка на знаењата *Kahoot, LearningApps, liveworksheets*, составени од страна на наставникот или веќе постоечки.
- Слушање/читање со разбирање многу краток текст и одговорање на прашања од типот: *Chi? Che cosa? Quando? Dove?*, точно/неточно (*vero/falso*), отворени прашања, прашања за поврзување информации или прашања со повеќечлен избор.
-*La signora e il ragazzo non vogliono l'antipasto. Lei preferisce solo il primo e prende gli spaghetti alla bolognese. Lui invece vuole il secondo e prende il pollo arrosto con le patatine fritte. Da bere prendono una coca cola, un bicchiere di vino bianco e mezza minerale. Sabato scorso Anna ha fatto una cena per i suoi amici. Ha preparato gli spaghetti alla carbonara perchè loro li adorano. Ha deciso di fare anche un tiramisù perchè c'è Lisa, la sua migliore amica, che lo adora. La cena è stata un successo! Anna è un vero fenomeno quando si mette ai fornelli. Anche per il compleanno di Giulia ha preparato una favolosa torta al cioccolato. Da leccarsi i baffi!*
- Усно изразување - *Опиши ги своите дневни оброци:*
-*A colazione mi piace mangiare i cereali con lo yogurt e a volte bevo un caffelatte. Di solito pranzo all'una, mi piace mangiare pollo arrosto o cotoletta alla milanese. Preferisco saltare la cena, ma quando decido di cenare, mi piace mangiare le penne all'arrabbiata o le lasagne alla bolognese.*
- Усна интеракција:
Il cameriere: *Buongiorno signora, vuole il menù?*
La signora Bianchi: *No, grazie, vorrei solo un primo. Che cosa mi propone oggi?*
Il cameriere: *Spaghetti ai frutti di mare, tortellini in brodo, minestra di fagioli...*
La signora Bianchi: *Ah, va bene così, prendo gli spaghetti.*
Il cameriere: *E da bere?*
La signora Bianchi: *Un bicchiere di vino bianco e mezza minerale, per piacere.*
Il cameriere: *Gassata o naturale? Gassata, grazie.*

- Писмено изразување. Учениците составуваат краток едноставен текст од дадени глаголи од наставникот за нивните активности од петходниот ден/викенд.
- Проектна задача: *Италијанско мени.* Наставникот претходно им кажува на учениците да донесат слики со најразлични јадења и пијалаци. Со помош на наставникот учениците изработуваат на хамер мени со традиционални јадења и пијалаци карактеристични за различни региони во Италија.
- Проектна задача: Учениците изработуваат постер, со слики/цртежи и краток опис на нивната омилена италијанска храна.

- Активности за увежбување на изговорот и за развивање комуникативна компетенција кај учениците: читање на глас, конверзација на француски јазик, играње улоги, драматизации.

Тема 3: СЛОБОДНО ВРЕМЕ

Вкупно часови: 36

Резултати од учење:

Ученикот/ученичката ќе биде способен/-на да:

1. разбере глобално и детално едноставен слушнат и/или пишан текст со опис на минати активности од слободното време;
2. разбере глобално и детално едноставен слушнат и/или пишан текст со опис на одбележувањето празник;
3. искаже усно/разменува информации за минати активности поврзани со слободното време;
4. напише краток едноставен текст за минати активности од своето слободно време;
5. напише краток едноставен текст со опис на одбележување празник.

Содржини (и поими):

А) Говорни чинови (Atti comunicativi):

- Искажување минати дејства;
- Честитање празник;
- Опишување начин на одбележување празник.

Стандарди за оценување:

- Разбира главни информации од едноставен слушнат и/или пишан текст со опис на минати активности од слободното време;
- Издвојува зборови и изрази од едноставен слушнат и/или пишан текст поврзани со активности од слободното време;
- Опишува усно како го поминал викендот, распустот, претходниот ден, и сл.;
- Составува краток едноставен текст со опис на еден минат настан од своето слободно време;
- Разбира главни информации од едноставен слушнат и/или пишан текст поврзан со одбележување празник;
- Опишува усно омилен празник;
- Честита празник/ одговара на честитките при усна интеракција;
- Составува кратки едноставни електронски пораки /честитки за да честита празник;
- Составува краток едноставен пишан текст со опис на омилен празник.

<p>Б) Лексички единици:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зборови и искази во врска со активности во слободното време : <i>praticare uno sport, giocare a tennis, frequentare un corso di lingua/di pittura/ di musica, fare trekking, divertirsi, videogiochi;</i> • Зборови и искази поврзани со забави и празници: <i>festa, dolci, panettone, bibite, decorare l'albero di Natale, fuochi d'artificio, festa nazionale, Natale, Babbo Natale, Pasqua, festeggiare, celebrare, Buona festa! Buon compleanno!, Buon Anno!, Felice Anno Nuovo!, Buon Natale!, Buona Pasqua!</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира и набројува поими што означуваат активности од слободното време; • Објаснува зборови и изрази поврзани со активности од слободното време; • Употребува поими и изрази, при усно искажување, поврзани со активности од слободното време. • Пренесува зборови и изрази поврзани со одбележување празници; • Употребува поими и изрази поврзани со празници; • Употребува изрази за честитање празник.
<p>В) Граматички содржини:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Повторување и продлабочување на содржините од наставните програми за претходните одделенија : <ul style="list-style-type: none"> - фонетика (изговор и правопис); - морфологија (член, именка, придавка, заменка, предлози, прилози, глаголски времиња и начини); - реченици (расказна: потврдна и одречна, прашална, извична. • Нови содржини: <ul style="list-style-type: none"> - Придавки (Aggettivi): <ul style="list-style-type: none"> -неопределени придавки (indefiniti); <i>ogni, tutto/a/i/e): La famiglia si riunisce ogni Natale. Tutte le domeniche andiamo a fare trekking.;</i> - Заменки (Pronomi): <ul style="list-style-type: none"> -прилошки заменки (pronomi avverbiali): <i>ne, ci: Ho comprato un panettone, ne vuoi una fetta?; Vieni anche tu a guardare i fuochi d'artificio? - Sì, ci vengo volentieri.;</i> - Глаголски времиња и начини (Tempi e modi verbali): <ul style="list-style-type: none"> -минато определено свршено време (Passato prossimo con essere) : <i>Sono uscito di casa presto e sono andato a fare la spesa per</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Разликува и правилно изговара одредени гласови во зборови, ритмички групи, реченици; • Правилно ги пишува новоусвоените зборови и изрази; • Се изразува усно со доволно правилен изговор за да биде разбран/-а; • Ги користи соодветните форми на најчестите глаголи во минато определено свршено време; • Ги употребува соодветните форми на прилошките заменки • (pronomi avverbiali): <i>ne, ci;</i> • Ги употребува соодветните форми на неопределени придавки (indefiniti); <i>ogni, tutto/a/i/e);</i> • Ги употребува соодветните форми на прилозите за време • (avverbi di tempo): <i>ieri, avantieri, ... ;</i> • Ги употребува формите на минато определено свршено време (passato prossimo).

<p><i>la festa. Per le feste natalizie sono stata a Torino dalla mia amica. A Capodanno Anna è rimasta a casa.;</i></p> <p>- Прилози (Avverbi): -прилози за време (avverbi di tempo): <i>ieri, avantieri, l'anno scorso, un mese fa, una settimana fa, 5 minuti fa ...</i> : <i>L'anno scorso abbiamo festeggiato il Natale a Parigi con i nostri parenti. Ieri ho comprato dei regali per tutta la famiglia.</i></p>	
<p>г) Содржини за дискусија:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Празниците во Италија и во Македонија 	<ul style="list-style-type: none"> • Ги идентификува и ги искажува сличностите и разликите во врска со празниците во Италија и во Македонија.
<p>Примери на активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Бура на идеи.</i> Наставникот ја запишува на табла темата: I passatempì. Учениците кажуваат поими и изрази поврзани со темата, а наставниот ги запишува на табла. Потоа ја дополнува листата со нови изрази, потребни за реализирање на активностите од темата. • <i>Активност за воочување.</i> Наставникот им дели работен лист на учениците со текст којшто опишува минати активности од слободното време (со глаголи во <i>passato prossimo</i>) и со табела од две колони. Учениците ги подвлекуваат глаголските форми на <i>passato prossimo</i> во текстот и ги запишуваат во табелата: во левата колона глаголите кои се менуваат со помошниот глагол <i>avere</i>, а во десната колона тие кои се сменети со помошниот глагол <i>essere</i>. • <i>Доаѓање до правилото.</i> Учениците го подвлекуваат „participio passato“ од глаголите од десната колона од табелата од работниот лист од претходната активност и ја воочуваат разликата со тие од левата колона. Потоа даваат претпоставки за правилото на согласување на партципот со помошниот глагол <i>être</i>. На тој начин учениците, со помош на наставникот доаѓаат до начинот на образување на минато време (<i>passato prossimo</i>) со помошни глаголи <i>avere/ essere</i>. • Наставникот црта на табла табела со две колони. (глаголи што се менуваат со “<i>avere</i>” и “<i>essere</i>”. Учениците ги читаат глаголите од работниот лист од претходната активност кои се менуваат со “<i>avere</i>”, односно “<i>essere</i>”, а наставникот ги запишува во соодветната колона. Учениците, заедно со наставникот, доаѓаат до правилото кои глаголи се менуваат со помошниот глагол <i>essere</i>. • <i>Составување приказна според слики.</i> Наставникот дели картички со слики. Учениците треба да ги разгледаат и да состават приказна. Со помош на овие картички можно е секогаш да се градат и измислуваат нови приказни, забавувајќи се и играјќи се со сопствената фантазија и имагинација. Учениците можат да работат во парови. 	

- *Составување приказна од именки и глаголи.* Наставникот ги дели учениците во групи и за секоја група запишува на табла по неколку глаголи и именки. Учениците треба да состават приказна во минато време со предложените глаголи и именки.
- *Come hai passato il fine settimana?* Наставникот ги дели учениците во парови. Едниот од учениците поставува прашања, а другиот ученик дава одговори. Потоа ученикот кој поставувал прашања ги презентира дадените одговори.
- *La casa dell'essere.* Наставникот им дели работен лист на учениците со илустрација на куќа на која се прикажани дејства со глаголи кои во *passato prossimo* се менуваат со глаголот *essere*. Учениците треба со прикажаните глаголи на работниот лист да напишат по неколку реченици во минато време.
- *Trova l'infinito.* Учениците читаат краток текст, ги подвлекуваат глаголите во *passato prossimo* и во својата тетратка ги запишуваат инфинитивите од подвлечените глаголи.
- *Подредување реченици по хронолошки редослед.* Им се даваат на учениците реченици кои треба да ги подредат по хронолошки редослед. *Un anno fa.....; Un mese fa.....; Una settimana fa...; Avanti.....; Ieri...; Questa mattina.....: 5 minuti fa....*
- *Canzone.* Наставникот им дели на учениците текст со празни места од песна која содржи глаголски форми на минато определено свршено време (*passato prossimo*). Учениците ја слушаат песната и ги запишуваат слушнатите глаголски придавки во празните места.
- *Saccia all'errore.* Наставникот им дели на учениците однапред подготвен дијалог или текст со погрешно употребени глаголски форми во *passato prossimo*. Учениците имаат задача да ги откријат грешките и да ги кажат точните форми во однапред определен рок. Победник е оној ученик кој ќе открие најмногу грешки и ќе ги каже точните форми.
- Решавање квиз за проверка на знаењата *Kahoot, LearningApps, liveworksheets*, составен од страна на наставникот или на веќе постоечки.
- *Прилошката замена ci или ne?* Во оваа активност понудена е една реченица со две алтернативни можности за избор. Треба да се избере точната форма на реченицата со употребата на прилошките заменки *ci* или *ne*. Пр.: *Non vado mai al cinema perché non mi piace. -Non ne vado mai perché non mi piace. /Non ci vado mai perché non mi piace.*
- *Saccia al tesoro agli indefiniti:* Во даден осумнасочник, учениците ги наоѓаат неопределените придавки и ги обележуваат.
- *Бурна на идеи.* Учениците ги кажуваат празниците кои ги празнуваат во својата култура, како и празници од други култури за кои слушнале, а наставникот ги запишува на табла. Наставникот ја дополнува листата со празниците во Италија.
- *Заеднички празници.* Учениците, во парови, ги сместуваат во Венов дијаграм празниците од својата култура како и италијанските за да дојдат на крајот до празниците кои се присутни и во двете култури.
- *Доаѓање до значењето.* Учениците, во парови, во работен лист ги поврзуваат изразите за честитање празници на мајчин јазик со соодветните изрази на италијански јазик.

- *Честитање празник.* Наставникот покажува слика/фотографија која илустрира празник, учениците последователно ги кажуваат изразите за честитање на тој празник. Останатите ученици внимателно слушаат и на секој точен одговор креваат рака.
- *Картички за честитање празник.* Наставникот им дели картички на учениците со асоцијација за празник: Нова година, Велигден, 2 Јуни, 8 Септември ... Откако ќе извлече картичка, секој ученик пишува израз на италијански јазик за честитање празник, на опачината на картичката. Наставникот ги собира картичките, ги чита пред сите ученици и дава усна повратна информација за точноста на одговорите.
- *Карактеристики на празници.* Учениците се делат во повеќе групи. Секоја група извлекува ливче со едноставен текст во кој е опишан еден од празниците. Учениците во рамките на секоја група го читаат текстот, ги подвлекуваат главните информации за тој празник. Потоа по еден претставник од секоја група ги запишува на табла, во табела подготвена од наставникот, информациите за секој од празниците (датум, специјалитет, активност, ...). На крајот, учениците дискутираат на италијански за сличностите и разликите помеѓу празниците во Италија и во Македонија.
- *Слушање/читање со разбирање многу краток текст и одговорање на прашања од типот: Chi? Che cosa? Quando? Dove?, точно/неточно (vero/falso), отворени прашања, прашања за поврзување информации или прашања со повеќечлен избор.*
Cara Silvia,
Io sono in Italia dove trascorro le vacanze invernali insieme ai miei amici, ma vorrei raccontarti come si festeggia il Natale in Italia. Comincio con un proverbio italiano che dice "Natale con i tuoi, Pasqua con chi vuoi". Infatti, il Natale in Italia è una festa da passare con la famiglia. Il Natale è una delle feste più belle dell'anno. E' tradizione fare il presepe. Insieme al presepe, nelle case italiane si addobba l'albero di Natale. Il tacchino farcito, il pollo arrosto, lo spumante e infine il panettone, IL pandoro e IL torrone si trovano su quasi tutte le tavole italiane. Durante le feste i bambini aspettano l'arrivo di Babbo Natale che il 24 dicembre porta i doni. Le strade sono illuminate, i negozi e i supermercati affollati. In questo periodo c'è un' atmosfera speciale dappertutto. Questi sono i momenti più belli trascorsi con la famiglia italiana.
A presto e Buone Feste,
Laura
- *Усно изразување:*
-Ho passato il fine-settimana scorso....
-Ieri mi sono svegliato/a alle 7, mi sono lavato/a, ho fatto la colazione.....
- *Писмено изразување.* Во е-пошта на својот другар/другарка му/ѝ ученикот раскажува како поминал/а за време на некој празник.
- *Проектна задача:* Изработка на честитки за честитање Нова година.
- *Активности за увежбување на изговорот и за развивање комуникативна компетенција кај учениците:* читање на глас, конверзација на француски јазик, играње улоги, драматизации.

ИНКЛУЗИВНОСТ, РОДОВА РАМНОПРАВНОСТ/СЕНЗИТИВНОСТ, ИНТЕРКУЛТУРНОСТ И МЕЃУПРЕДМЕТНА ИНТЕГРАЦИЈА

Наставникот обезбедува инклузивност преку вклучување на сите ученици во сите активности за време на часот. При тоа, овозможува секое дете да биде когнитивно и емоционално ангажирано преку користење на соодветни приоди (индивидуализација, диференцијација, тимска работа, соученичка поддршка). При работата со учениците со попреченост применува индивидуален образовен план (со прилагодени резултати од учење и стандарди за оценување) и секогаш кога е можно користи дополнителна поддршка од други лица (лични и образовни асистенти, образовни медијатори, татори волонтери и професионалци од училиштата со ресурсен центар). Редовно ги следи сите ученици, особено оние од ранливите групи, за да може навремено да ги идентификува тешкотиите во учењето, да ги поттикнува и поддржува во постигнувањето на резултатите од учењето.

При реализација на активностите, наставникот еднакво ги третира и момчињата и девојчињата при што води грижа да не им доделува родово стереотипни улоги. При формирање на групите за работа настојува да обезбеди баланс на основа на пол. При избор на дополнителни материјали во наставата користи илустрации и примери кои се родово и етнички/културно сензитивни и поттикнуваат родово рамноправност, односно промовираат интеркултурализам.

Секогаш кога е можно наставникот користи интеграција на темите/содржините/поимите при планирањето и реализацијата на наставата. Интеграцијата овозможува учениците да ги вклучат перспективите на другите наставни предмети во она што го изучуваат во овој наставен предмет и да ги поврзат знаењата од различните области во една целина.

ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценувањето на постигањата на учениците се врши врз основа на дадените стандарди за оценување со позитивно нагласување на постигнатиот напредок на учениците за владеење на јазикот, а не негативно истакнување на недостатоците. Бидејќи во осмо одделение по предметот италијански јазик учениците ги совладуваат сите четири јазични вештини: слушање со разбирање, почетно читање со разбирање, говорење (говорна интеракција и продукција) и почетно пишување (писмена продукција), наставникот/наставничката ги следи и оценува:

- усните одговори на прашања поставени од наставникот/-чката или од соучениците и учеството во куси дијалози со примена на усвоениот вокабулар;
- усното изразување на доволно правилен начин за да биде разбран;
- вербалното и невербалното реагирање по слушнат исказ;
- разбирањето на куси слушнати и /или пишани искази и куси дијалози, куси стихотворби, едноставни песни;
- правилното пишување зборови, куси реченици и куси дијалози, како и пишување по звучен модел - диктат;
- пишувањето кратки и едноставни реченици и текстови на зададени теми;
- одговорите на квизови (куси тестови) што се дел од поучувањето;
- индивидуалните и групните изработки на проектни задачи (постери, илустрации, ...);
- домашни задачи.

По завршување на учењето на секоја тема, ученикот добива бројчана сумативна оценка за постигнатите стандарди за оценување. Сумативната оценка се изведува како комбинација од резултатот постигнат на тест на знаење и оценката за напредувањето констатирана преку различните техники на формативно оценување. Во текот и на крајот од учебната година ученикот добива бројчани оценки.

Почеток на имплементација на наставната програма	
Институција/ носител на програмата	Биро за развој на образованието
Согласно член 30, став 3 од Законот за основно образование („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 161/19 и 229/20) министерот за образование и наука ја донесе наставната програма по Италијански јазик за VIII одделение.	бр. _____ _____ година <div style="text-align: right;">Министер за образование и наука _____</div>